

Csak négy európai országban nagyobb a munkaerőhiány, mint nálunk

Az utóbbi években drasztikusan csökkent a magyar munkavállalók száma, így a cégek kénytelenek külföldi munkavállalókat alkalmazni. Honnan, mennyit, mik a trendek? Íme, a 15 éves Work Force munkaerőkölcsönző- és közvetítő piaci kitekintése. Úgy tűnik egyre hatékonyabb megoldás a külföldi munkavállalók alkalmazása.

A KSH 2018-as felméréséből kiderül, hogy tavaly is folyamatosan nőtt a munkaerő-kereslet. A munkáltatók a 2018-as év I. negyedévében 79,4 ezer megüresedő, azonnal betölthető állást jelentettek. Ez a szám a II. negyedévben 83,6 ezerre, a III. negyedévben pedig 87,7 ezerre emelkedett. A KSH felmérése rávilágított arra is, hogy továbbra is az adminisztratív és a szolgáltatást támogató tevékenységekből származott a legtöbb betöltetlen állás, az összes álláshely 5,2 %-a. Munkaerőhiány a feldolgozóiparban is megfigyelhető, 2018-ban 22,9 ezer üres állás volt ebben a szektorban, a kereskedelemben 8,1 ezer, míg az építőiparban 5,9 ezer.

Miből fakad a hiány?

Egyrészt kevesebb diák jelenik meg a középfokú oktatásban, mint öt évvel ezelőtt, 14 ezerrel kevesebb a gimnáziumban tanulók száma, és 86 ezerrel kevesebben tanulnak szakmát. Másrészt a bérek még mindig alacsonyok, bár több mint 70 %-kal emelkedtek 2010 óta, így a munkaerő lassan áramlik olyan lehetőségek felé, amelyek magasabb báziszívonallal kecsegtetnek. További ok a demográfiai folyamatok változása, a népességfogyás és a népesség elöregedése. Végül az atipikus foglalkoztatási formák (például a határozott idejű szerződéses foglalkoztatás, a részmunkaidős foglalkoztatás) hiánya vagy alacsony aránya is szerepet játszik. Mi a megoldás?

Külföldről érkező munkavállalók segíthetnek a problémán

“A bérek és egyéb juttatások látványosabb emelése, jobb munkakörülmények biztosítása, mobilszállások telepítése és nem utolsósorban a rugalmas munkaidő, valamint a munkaerő import együttesen kínálnak csak megoldást a problémára” - mondja Csákvári Róbert, a Work Force ügyvezető igazgatója. A mobilszállások Európa szerte egyre népszerűbbek. A gyárak mellett létesített boltok, étkezdék és egészségügyi szolgáltatások egyfajta mini városként és közösségként funkcionálnak, amely révén a fluktuáció is csökkenthető.

A technológia fejlődésével a munkavégzés jellege is megváltozott, a helyhez és időhöz kötött munkahelyek helyett ma már egymástól távol és egymástól függetlenül dolgoznak az emberek. Ez a trend először a szellemi foglalkozások esetében jelentkezett, de hamarosan eléri a fizikai állományt is. A munkahelyek így egyre kevésbé lesznek képesek a szocializációs igényeket kielégíteni. Egyes kutatások szerint a feladatközpontúvá váló munka világában a munkaerő számára különösen fontossá válik, hogy a szervezet és az alkalmazott között belső, mély meggyőződésen alapuló kapcsolat, az egymáshoz tartozás természetes érzése alakuljon ki. A mobilszállások ezt erősíthetik.

A Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal 2018 szeptemberi felmérése alapján a tavalyi év harmadik negyedév végéig 150 %-kal több külföldi érkezett Magyarországra munkavállalás céljából, mint az azt megelőző évben. 2018 októberéig összesen 83 611-en folyamodtak tartózkodási engedélyért, míg 2017-ben 61 588-an. A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat felméréséből kiderült, hogy nem EU-s európai országból érkezőknek 2098, nem EU-szomszédos országból érkezőknek 790, míg Európán kívüli országokból érkezők részére 7176 engedélyt bocsátottak ki a hatóságok 2017-ben.

A határon túli toborzásra ma már szinte minden nagyvállalat nyitott, mivel a folyamat számukra nem túl komplikált. A kölcsönző cég ugyanis szinte mindent átvállal, a teljes adminisztrációt, a bérszámfejtést, a TB ügyintézését, a szállásoltatást és az utaztatást is. Emellett anyanyelvi tolmácsot és a helyszínre kitelepült on site felügyeletet is biztosítanak igény esetén. A munkaerőt gyorsan be lehet állítani dolgozni.

“A határon túlról főként Ukrajnából, Romániából és Szerbiából érkeznek munkavállalók. A visszajelzések alapján az ukrán munkavállalókat kifejezetten szeretik foglalkoztatni, de mivel Nyugat Európa is munkaerőhiánnyal küszködik, ezért nagy a verseny értük” - teszi hozzá Csákvári Róbert, aki szerint megjelentek egzotikusabb országokból érkező munkavállalók is, például Mongóliából is van már érdeklődés a magyar piac iránt. A fizikai- és szellemi munkásokra egyaránt igaz, hogy a jobb kereseti lehetőségek reményében, valamint a hazájukhoz viszonylag közeli munkalehetőség miatt választják Magyarországot. Jellemző rájuk, hogy a fluktuációjuk kifejezetten alacsony, jellemzően motivált, munkaszerető és szorgalmas emberekről van szó, akik hosszútávú munkavégzésben gondolkoznak. További előny a potenciális munkaerő mennyisége, ugyanis egy-egy munkaerő kölcsönzésnél akár több száz potenciális munkavállalóval is számolhatnak a cégek.

A KSH éves adatalemzése 2018-ban 22.700 román és 10.500 ukrán munkavállaló érkezett hazánkba, ami nagyon hasonló az egy évvel korábbi adatokhoz, ami kis mértékben ugyan, de javíthatja Magyarország munkaerő helyzetét, de egyre nehezebb lesz ezekből az országokból

is munkaerőt szerezni, Romániában emelkednek a bérek, az ukránok pedig kétszáz kilométerrel odébb már több mint a dupláját keresik a magyar béreknek.

A munkaerőhiány nem csak hazánkat érinti

A munkaerőhiány nem csak Magyarországot érinti, más EU-s országokban is nő a betöltésre váró álláshelyek száma. A KSH 2018-as felmérése szerint a tavalyi év II. negyedében száz álláshelyre 2,2 betöltésre váró jutott, ami 20%-kal több, mint egy évvel korábban. Továbbra is Csehországban a legmagasabb az üres álláshelyek aránya, ahol százból átlagosan 5,4 betöltetlen pozíció volt 2018-ban. Magyarország – Ausztria, az Egyesült Királyság és Svédország mellett – az ötödik legnagyobb üres álláshely aránnyal bíró tagország volt 2,7 %-os értékkel a tavalyi évben.